

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 221/2018-14

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 22. marca 2018 v senáte zloženom z predsedníčky Ľudmily Gajdošíkovej, zo sudcu Miroslava Duriša a sudcu Ladislava Orosza (sudca spravodajca) predbežne prerokoval sťažnosť [REDAKČNÝ ZNAČENIE], [REDAKČNÝ ZNAČENIE], [REDAKČNÝ ZNAČENIE] zastúpeného advokátom JUDr. Jozefom Podobom, Bratislavská 354/32, Dubnica nad Váhom, ktorou namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 17 ods.1, 2 a 5, čl. 46 ods. 1 a 2 a čl. 50 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky postupom Krajského súdu v Trnave v konaní vedenom pod sp. zn. 3 Tpo 43/2017 a jeho uznesením z 22. augusta 2017, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDAKČNÝ ZNAČENIE] o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 26. septembra 2017 doručená sťažnosť [REDAKČNÝ ZNAČENIE], [REDAKČNÝ ZNAČENIE], [REDAKČNÝ ZNAČENIE] (ďalej len „sťažovateľ“), zastúpeného advokátom JUDr. Jozefom Podobom, Bratislavská 354/32, Dubnica nad Váhom, ktorou namieta porušenie svojich základných

práv podľa čl. 17 ods.1, 2 a 5, čl. 46 ods. 1 a 2 a čl. 50 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) postupom Krajského súdu v Trnave (ďalej len „krajský súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 3 Tpo 43/2017 (ďalej aj „napadnuté konanie“) a jeho uznesením z 22. augusta 2017 (ďalej aj „napadnuté uznesenie“).

Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že proti sťažovateľovi je vedené trestné stíhanie pre podozrenie zo spáchania obzvlášť závažného zločinu nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držania a obchodovania s nimi podľa § 172 ods. 1 písm. b), c) a d) a ods. 2 písm. c) zákona č. 300/2005 Z. z. Trestný zákon v znení neskorších predpisov (ďalej len „Trestný zákon“) s poukazom na § 138 písm. b) a i) Trestného zákona. Sťažovateľ bol uznesením Okresného súdu Trnava (ďalej len „okresný súd“) sp. zn. 0 Tp 11/2017 z 3. februára 2017 v spojení s uznesením krajského súdu sp. zn. 3 Tpo 9/2017 zo 14. februára 2017 vzatý do väzby z dôvodov podľa § 71 ods. 1 písm. a) a c) zákona č. 301/2005 Z. z. Trestný poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „Trestný poriadok“).

Okresný súd uznesením sp. zn. 0 Tp 83/2017 zo 14. augusta 2017 na základe návrhu prokurátora Krajskej prokuratúry Trnava (ďalej len „krajská prokuratúra“) podľa § 76 ods. 3 Trestného poriadku predĺžil lehotu väzby sťažovateľa (ako aj ďalších šiestich spoluobvinených, pozn.) do 28. februára 2018. Označeným uznesením zároveň zamietol žiadosť (aj) sťažovateľa o prepustenie z väzby na slobodu, neprijal jeho návrhy na nahradenie väzby písomným sľubom, dohľadom probačného a mediačného úradníka ani peňažnou zárukou.

Krajský súd (napadnutým) uznesením sp. zn. 3 Tpo 43/2017 z 22. augusta 2017 sťažnosť sťažovateľa proti uzneseniu okresného súdu sp. zn. 0 Tp 83/2017 zo 14. augusta 2017, zahlásenú sťažovateľom, ako aj jeho substitučne splnomocneným obhajcom do zápisnice o výsluchu ihneď po vyhlásení uznesenia prvostupňového súdu podľa § 193 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku ako nedôvodnú zamietol. Označeným uznesením z rovnakého dôvodu zamietol aj sťažnosti ďalších piatich spoluobvinených proti uzneseniu okresného súdu zo 14. augusta 2017.

Sťažovateľ v sťažnosti podanej ústavnému súdu namietané porušenie svojich v sťažnosti označených práv odôvodňuje najmä takto:

«Zvolený obhajca obvineného [REDAKOVANÉ] JUDr. Jozef Podoba z dôvodu čerpania dovolenky písomne dňa 11. 08. 2017 poveril svojim substitučným zastupovaním pred sudcom pre prípravné konanie Okresného súdu Trnava dňa 14. 08. 2017 v konaní pod sp. zn. 0 Tp/83/2017 advokáta JUDr. Jána Súkeníka... a to v rozsahu, citujem: „pri výsluchu obvineného [REDAKOVANÉ] a pri prednesení záverečného návrhu. V prípade rozhodnutia sudcu pre prípravné konanie o ponechaní obv. [REDAKOVANÉ] vo väzbe trvám na riadnom doručení takéhoto písomného rozhodnutia s odôvodnením s tým, aby som v zákonnej lehote mohol podať a odôvodniť opravný prostriedok.“

Obhajca JUDr. Súkeník pred výsluchom obvineného [REDAKOVANÉ] sudcovi pre prípravné konanie predložil písomné splnomocnenie na substitučné zastupovanie zvoleného obhajcu a sudcu pre prípravné konanie zároveň upozornil na rozsah substitučného zastupovania zvoleného obhajcu.

Sudca pre prípravné konanie Okresného súdu Trnava dňa 14. 08. 2017 po ukončení výsluchu všetkých obvinených do zápisnice vyhlásil uznesenie a prítomným obvineným a ich prítomným obhajcom doručil aj písomné vyhotovenie uznesenia pod sp. zn. 0 Tp/83/2017 zo dňa 14. 08. 2017, pričom bol opätovne obhajcom JUDr. Súkenikom upozornený, že na prevzatie tohto uznesenia nemá splnomocnenie a toto je potrebné doručiť zvolenému obhajcovi JUDr. Podobovi v zmysle písomného splnomocnenia - substitúcie zo dňa 11. 08. 2018. Nad rámec substitučného splnomocnenia zahlásil JUDr. Súkeník proti vyhlásenému uzneseniu sťažnosť.

Sudca pre prípravné konanie Okresného súdu Trnava okamžite po vykonaní výsluchov a svojom rozhodnutí odoslal spisový materiál na rozhodovanie o zahlásených sťažnostiach Krajskému súdu Trnava, ale uznesenie sp. zn. 0 Tp/83/2017 zo dňa 14. 08. 2018 bolo zvolenému obhajcovi obvineného [REDAKOVANÉ] JUDr. Jozefovi Podobovi odoslané na doručovanie prostredníctvom pošty Trnava 1 podľa odtlačky pečiatky až dňa 21. 08. 2018 a k uloženiu tejto doporučenej zásielky došlo na pošte Dubnica nad Váhom podľa oznámenia o uložení zásielky dňa 24. 08. 2018, pričom ale senát Krajského súdu v Trnave rozhodoval o sťažnostiach už dňa 22. 08. 2018, teda v čase kedy obhajcovi

obvineného [REDACTED] uznesenie sp. zn. 0 Tp/83/2017 zo dňa 14. 08. 2018 ešte nebolo doručené.

Sudcovi pre prípravné konanie nič nebránilo splniť si zákonnú povinnosť a zabezpečiť okamžite po vyhotovení písomného rozhodnutia pod sp. zn. 0 Tp/83/2017 zo 14. 08. 2017 jeho doručenie zvolenému obhajcovi obvineného [REDACTED]...

... Obhajca obvineného [REDACTED] JUDr. Jozef Podoba telefonicky dňa 21. 08. 2018 na informačnom centre Okresného súdu Trnava a následne na informačnom centre Krajského súdu Trnava zisťoval, kde sa nachádza spis pod sp. zn. 0 Tp/83/2017 nakoľko mu ešte nebolo doručené uznesenie sudcu pre prípravné konanie, a po zistení, že spis je na Krajskom súde Trnava pod sp. zn. 3 Tpo/43/2017 spracoval písomnú sťažnosť na postup sudcu pre prípravné konanie v súvislosti s nedoručením predmetného uznesenia aj so stručným odôvodnením sťažnosti proti nedoručenému uzneseniu a túto zaslal dňa 22. 08. 2017 k rukám predsedu Krajského súdu v Trnave.

Predseda Krajského súdu v Trnave listom zo dňa 25. 08. 2018 pod sp. zn. Spr 423/17 žiadal upresnenie podania ale vôbec neuviedol skutočnosť, že medzitým senát Krajského súdu v Trnave dňa 22. 08. 2017 pod sp. zn. 3 Tpo/43/2017 o sťažnostiach obvinených rozhodoval. Táto zásielka bola uložená počas dovolenky zvoleného obhajcu na pošte Dubnica nad Váhom podľa oznámenia o uložení zásielky dňa 28. 08. 2018 (správne má byť „2017“, pozn.)

Zvolený obhajca JUDr. Podoba po návrate z dovolenky dňa 04. 09. 2017 prevzal uložení doporučenú zásielku z Okresného súdu Trnava obsahujúcu uznesenie sp. zn. 0 Tp/83/2017 zo dňa 14. 08. 2017 a aj z Krajského súdu Trnava obsahujúcu žiadosť predsedu Krajského súdu v Trnave zo dňa 25. 08. 2017.

... Postupom senátu Krajského súdu v Trnave v súvislosti s jeho rozhodovaním o zhlásenej sťažnosti obvineného [REDACTED] na neverejnom zasadnutí dňa 22. 08. 2017 bolo porušené právo obvineného [REDACTED] na obhajobu tým, že o zhlásenej sťažnosti sťažnostný súd rozhodol v čase, keď zvolenému obhajcovi obvineného [REDACTED] prvostupňový súd ešte len začal dňom 21. 08. 2017 doručovať obvineným napadnuté uznesenie zo dňa 14. 08. 2017 a toto uznesenie bolo uložené na pošte Dubnica nad Váhom až dňa 24. 08. 2017, teda až dva dni po rozhodnutí sťažnostného súdu na neverejnom zasadnutí.

Senát Krajského súdu v Trnave sa vôbec nezaoberal pri rozhodovaní o sťažnosti obvineného [REDAKOVANÉ] tým, že v predložennom trestnom spise z Okresného súdu Trnava nie je vykázané doručenie napadnutého uznesenia zvolenému obhajcovi obvineného [REDAKOVANÉ] a napriek tomu o zahlásenej sťažnosti rozhodol, čím došlo aj zo strany senátu Krajského súdu Trnava k porušeniu práva obvineného [REDAKOVANÉ] na obhajobu.»

Sťažovateľ na základe argumentácie uvedenej v sťažnosti navrhuje, aby ústavný súd nálezom takto rozhodol:

„1. Základné právo na osobnú slobodu ako aj právo na súdnu a inú právnu ochranu [REDAKOVANÉ] upravené v čl. 17 ods. 1/, ods. 2/ ods. 5/ a v čl. 46 ods. 1. ods. 2/ a v čl. 50 ods. 3/ Ústavy Slovenskej republiky postupom Krajského súdu v Trnave rozhodnutím č. k. 3 Tpo/43/2017-129 zo dňa 22. 08. 2017 porušené bolo.

2. Rozhodnutie Krajského súdu v Trnave č. k. 3 Tpo/43/2017-129 zo dňa 22. 08. 2017 sa zrušuje a vec sa vracia Krajskému súdu v Trnave na ďalšie konanie.

3. Sťažovateľovi [REDAKOVANÉ] sa priznáva primerané finančné zadostučinenie podľa ustálenej rozhodovacej praxe Ústavného súdu Slovenskej republiky.

4. Sťažovateľovi [REDAKOVANÉ] priznáva trovy právneho zastúpenia v sume 312,34 €...“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom

súde“) návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti sťažovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v ustanovení § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Ústavný súd v rámci predbežného prerokovania preskúmal, či sťažnosť sťažovateľa obsahuje všeobecné a osobitné náležitosti predpísané zákonom o ústavnom súde (§ 20 a § 50) a či nie sú dané dôvody na jej odmietnutie podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

V nadväznosti na už uvedené, ústavný súd považuje za potrebné najskôr zdôrazniť, že podľa § 20 ods. 4 zákona o ústavnom súde je viazaný návrhom na začatie konania okrem prípadov výslovne uvedených v tomto zákone. Viazanosť ústavného súdu návrhom na začatie konania sa prejavuje vo viazanosti petitom, teda tou časťou sťažnosti, v ktorej sťažovateľ špecifikuje, akého rozhodnutia sa domáha (§ 20 ods. 1 zákona o ústavnom súde), čím zároveň vymedzí predmet konania pred ústavným súdom z hľadiska požiadavky na poskytnutie právnej ochrany. Vzhľadom na to ústavný súd predbežne prerokoval sťažnosť len v rozsahu namietaného porušenia tých práv, ktorých vyslovenia sa sťažovateľ domáha v návrhu na rozhodnutie, t. j. v petite sťažnosti. Tvrdenie o porušení ustanovení Listiny základných práv a slobôd (čl. 36 ods. 1), resp. Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (čl. 5 ods. 1 a 4, čl. 6 ods. 1 a 3), ktoré sťažovateľ označil v texte sťažnosti mimo jej petitu, totiž v súlade s doterajšou judikatúrou ústavného súdu považoval iba za súčasť sťažnostnej argumentácie sťažovateľa (napr. III. ÚS 149/04, II. ÚS 65/07, IV. ÚS 279/07, IV. ÚS 503/2012).

Z § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde vyplýva, že úlohou ústavného súdu pri predbežnom prerokovaní sťažnosti je tiež posúdiť, či táto nie je zjavne neopodstatnená. V súlade s konštantnou judikatúrou ústavného súdu o zjavne neopodstatnenú sťažnosť ide vtedy, keď namietaným postupom alebo namietaným rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú preto možno považovať sťažnosť, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistí žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, tiež napr. I. ÚS 4/00, II. ÚS 101/03, IV. ÚS 136/05, III. ÚS 198/07). K iným dôvodom, ktoré môžu zakladať záver o zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti, nesporne patrí aj ústavnoprávny rozmer, resp. ústavnoprávna intenzita namietaných pochybení, resp. nedostatkov v činnosti alebo rozhodovaní príslušného orgánu verejnej moci, posudzovaná v kontexte s konkrétnymi okolnosťami prípadu (IV. ÚS 362/09, m. m. IV. ÚS 62/08).

II.1 K namietanému porušeniu základných práv sťažovateľa podľa čl. 46 ods. 1 a 2 a čl. 50 ods. 3 ústavy napadnutým uznesením krajského súdu a postupom, ktorý predchádzal jeho vydaniu

Sťažovateľ v posudzovanej veci (okrem iného) namieta, že postupom krajského súdu v napadnutom konaní a jeho napadnutým uznesením došlo aj k porušeniu jeho základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a 2 a čl. 50 ods. 3 ústavy.

Vo vzťahu k namietanému porušeniu základného práva sťažovateľa na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 a jeho základného práva na obhajobu podľa čl. 50 ods. 3 ústavy ústavný súd, poukazujúc na svoju konštantnú judikatúru, uvádza, že vo veciach, v ktorých sťažovateľ namieta porušenie svojich práv v trestnom konaní, uplatňuje vzťah špeciálneho a všeobecného, pokiaľ ide o vzťah medzi jednotlivými čiastkovými právami tvoriacimi súčasť základného práva na súdnu a inú právnu ochranu garantovaného v siedmom oddiele

druhej hlavy ústavy (čl. 46 až 50 ústavy) a ustanoveniami čl. 17 ústavy, ktorý garantuje osobnú slobodu. Z uvedeného vyplýva, že čl. 46 ods. 1 a čl. 50 ods. 3 ústavy, porušenie ktorých sťažovateľ tiež namieta, sú v trestných veciach v zásade aplikovateľné len na rozhodovanie o oprávnenosti trestného obvinenia vzneseného voči konkrétnej osobe, t. j. na konanie a rozhodovanie vo veci samej, kým na rozhodovanie vo väzobných veciach je aplikovaná špeciálna úprava obsiahnutá v čl. 17 ústavy. Označený článok ústavy totiž zahŕňa všetky základné hmotné a tiež procesné atribúty základného práva na osobnú slobodu vrátane práva na súdnu ochranu pri jej pozbavení (vrátane práva na obhajobu), a preto sa na konanie a rozhodovanie súdu o väzbe aplikujú špeciálne ustanovenia o osobnej slobode vyplývajúce z čl. 17 ústavy, a nie všeobecné ustanovenia čl. 46 ústavy a naň nadväzujúce ďalšie články siedmeho oddielu druhej hlavy ústavy garantujúce právo na súdnu ochranu (m. m. napr. II. ÚS 10/2016, I. ÚS 124/08, II. ÚS 60/08, III. ÚS 135/04, IV. ÚS 397/2010).

Ústavný súd vo vzťahu k namietanému porušeniu základného práva sťažovateľa garantovaného v čl. 46 ods. 2 ústavy poukazuje na skutočnosť, že toto ustanovenie ústavy je aplikovateľné len na prípady, keď bola fyzická osoba alebo právnická osoba ukrátená na svojich právach rozhodnutím orgánu verejnej správy, zatiaľ čo v prípade sťažovateľa celkom zjavne malo ísť o zásah do jeho práv vykonaný prostredníctvom všeobecného súdu (krajského súdu), ktorý nie je orgánom verejnej správy. Ústavný súd preto v okolnostiach posudzovanej veci považuje námietku porušenia základného práva sťažovateľa podľa čl. 46 ods. 2 ústavy postupom krajského súdu v napadnutom konaní a jeho napadnutým uznesením za zjavne neopodstatnenú.

Vychádzajúc z uvedeného, z dôvodu, že na vec sťažovateľa sú ustanovenia čl. 46 ods. 1 a 2 a čl. 50 ods. 3 ústavy *ratione materiae* neaplikovateľné, ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosť sťažovateľa v tejto časti odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

II.2 K namietanému porušeniu základných práv sťažovateľa podľa čl. 17 ods. 1, 2 a 5 ústavy postupom krajského súdu v napadnutom konaní a jeho napadnutým uznesením

Sťažovateľ v posudzovanej veci tiež namieta, že postupom krajského súdu v napadnutom konaní a jeho napadnutým uznesením došlo k porušeniu základných práv sťažovateľa podľa čl. 17 ods. 1, 2 a 5 ústavy.

Podľa čl. 17 ods. 1 ústavy osobná sloboda sa zaručuje.

Podľa čl. 17 ods. 2 ústavy nikoho nemožno stíhať alebo pozbaviť slobody inak, ako z dôvodov a spôsobom, ktorý ustanoví zákon. Nikoho nemožno pozbaviť slobody len pre neschopnosť dodržať zmluvný záväzok.

Podľa čl. 17 ods. 5 ústavy do väzby možno vziať iba z dôvodov a na čas ustanovený zákonom a na základe rozhodnutia súdu.

K porušeniu označených základných práv sťažovateľa malo podľa neho dôjsť (v podstate) tým, že krajský súd v napadnutom konaní rozhodol o jeho sťažnosti proti väzobnému uzneseniu okresného súdu skôr, ako bolo písomné vyhotovenie tohto sťažnosťou napadnutého uznesenia prvostupňového súdu doručené jeho obhajcovi, v dôsledku čoho bola sťažovateľovi odňatá možnosť svoju sťažnosť prostredníctvom obhajcu písomne odôvodniť.

Ústavný súd vo vzťahu k sťažovateľom vzneseným námietkam v súlade so svojou konštantnou judikatúrou v prvom rade zdôrazňuje, že vo veciach, ktoré patria do právomoci všeobecných súdov, nie je alternatívnou ani mimoriadnou opravnou inštitúciou (II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96, IV. ÚS 339/2013). Do sféry pôsobnosti všeobecných súdov môže ústavný súd zasiahnuť len vtedy, ak by ich konanie alebo rozhodovanie bolo zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné, a zároveň by malo

za následok porušenie niektorého základného práva alebo slobody (m. m. I. ÚS 13/00, I. ÚS 139/02, III. ÚS 180/02).

Vychádzajúc z uvedeného, ústavný súd preskúmal napadnuté uznesenie krajského súdu, ako aj postup predchádzajúci jeho vydaniu z hľadiska ich ústavnej akceptovateľnosti a zlučiteľnosti ich účinkov so sťažovateľom označeným základnými právami podľa ústavy.

Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že sudca pre prípravné konanie okresného súdu v rámci postupu podľa § 76 ods. 3 Trestného poriadku vykonal 14. augusta 2017 výsluch obvinených v trestnej veci týkajúcej sa (aj) sťažovateľa, a to na účel rozhodnutia o návrhu prokurátora krajskej prokuratúry na predĺženie lehoty väzby u obvinených. Osobne prítomný sťažovateľ bol ako obvinený pri výsluchu zastúpený substitučne splnomocneným obhajcom JUDr. Jánom Súkeníkom na základe substitučného splnomocnenia udeleného mu obhajcom sťažovateľa JUDr. Jozefom Podobom, ktorý v predmetnom splnomocnení z 11. augusta 2017 (okrem iného) uviedol: „*Advokáta JUDr. Jána Súkeníka splnomocňujem mojim zastupovaním pri výsluchu obvineného [REDAKOVANÉ] a pri prednesení záverečného návrhu. V prípade rozhodnutia sudcu pre prípravné konanie o ponechaní obv. [REDAKOVANÉ] vo väzbe trvám na riadnom doručení takéhoto písomného rozhodnutia s odôvodnením s tým, aby som v zákonnej lehote mohol podať a odôvodniť opravný prostriedok.*“ Zo zápisnice o výsluchu obvinených vyplýva, že sťažovateľ so svojim zastúpením substitučne splnomocneným obhajcom výslovne súhlasil. Po vyhlásení uznesenia okresného súdu (vrátane jeho podrobného a pomerne rozsiahleho odôvodnenia), ktorým (okrem iného) bola predĺžená lehota väzby (aj) u sťažovateľa, zhodne so svojim substitučne splnomocneným obhajcom uviedol, že proti uzneseniu okresného súdu „*podávajú sťažnosť*“.

Krajský súd napadnutým uznesením z 22. augusta 2017 sťažnosť (aj) sťažovateľa proti uzneseniu okresného súdu zo 14. augusta 2017 podľa § 193 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku zamietol, pričom vo vzťahu k sťažovateľovi a jednému zo spoluobvinených v odôvodnení uznesenia uviedol, že „*do neverejného zasadnutia sťažnostného súdu sťažnosť zahlásenú proti uzneseniu sudcu pre prípravné konanie písomne nezdôvodnili*“.

Vychádzajúc z popísaných okolností posudzovanej veci ústavný súd konštatuje, že vo veci sťažovateľa došlo k vzájomnej kolízii dvoch zložiek práva na spravodlivé súdne konanie pri rozhodovaní o väzbe, a to práva sťažovateľa ako obvineného na obhajobu a jeho práva na urýchlené rozhodnutie o väzbe. Uvedeným právam obvineného zodpovedá povinnosť všeobecných súdov na jednej strane poskytnúť priestor na obhajobu a na druhej strane konať a rozhodovať o väzbe urýchlene. V kontexte takto vytvorenej právnej situácie ústavný súd poukazuje na svoju doterajšiu judikatúru, v ktorej vyslovil právny názor, podľa ktorého „V prípade, ak prichádza do úvahy paralelná aplikácia viacerých zložiek práva na spravodlivé súdne konanie, je povinnosťou všeobecných súdov postupovať tak, aby sa poskytla ochrana všetkým do úvahy prichádzajúcim zložkám. Z ústavnoprávneho hľadiska je neakceptovateľné, ak niektorá zo zložiek bola uprednostnená do tej miery, že tým dôjde k praktickému eliminovaniu inej zložky.“ (II. ÚS 76/2011)

Ústavný súd v posudzovanej veci po preskúmaní sťažnosti, ako aj k nej priloženej dokumentácie dospel k záveru, že postup krajského súdu v napadnutom konaní, v ktorom napadnutým uznesením rozhodol o sťažnosti sťažovateľa proti väzobnému uzneseniu okresného súdu v čase, keď nemal k dispozícii (obhajcom sformulované) písomné odôvodnenie jeho sťažnosti, nevykazuje znaky svojvôle alebo arbitrárnosti a z ústavného hľadiska ho možno považovať za udržateľný. Uvedené ústavný súd konštatuje najmä s ohľadom na to, že sťažovateľ pri výsluchu v rámci rozhodovania sudcu pre prípravné konanie o návrhu prokurátora na predĺženie lehoty (aj) jeho väzby bol zastúpený kvalifikovaným právnym zástupcom (substitučne splnomocneným obhajcom), so svojím zastupovaním týmto obhajcom súhlasil, pričom mu bolo, rovnako ako aj jeho substitučne splnomocnenému obhajcovi bezprostredne po jeho vyhlásení doručené písomné vyhotovenie predmetného väzobného uznesenia, proti ktorému sťažovateľ (aj v zhode s vyhlásením jeho substitučne splnomocneného obhajcu) podal do zápisnice o výsluchu opravný prostriedok (sťažnosť). Sťažovateľ tak podľa názoru ústavného súdu mal vytvorené všetky podmienky na riadnu realizáciu svojho práva na obhajobu, pričom krajský súd v napadnutom konaní postupoval primerane s ohľadom na zákonnú požiadavku

na prednostné a urýchlené rozhodovanie vo väzobných veciach (§ 2 ods. 6 Trestného poriadku).

Vo vzťahu k podstate námietok sťažovateľa, že jeho obhajca si v substitučnom splnomocnení udelenom advokátovi, ktorý ho pri rozhodovaní okresného súdu o návrhu prokurátora na predĺženie lehoty väzby sťažovateľa právne zastupoval, „vyhradil“ doručenie písomného vyhotovenia väzobného uznesenia súdu prvého stupňa tak, aby proti nemu mohol „v zákonnej lehote podať a odôvodniť opravný prostriedok“, ústavný súd uvádza, že podľa jeho názoru táto argumentácia sťažovateľa neobstojí. Podľa § 83 ods. 2 Trestného poriadku totiž proti rozhodnutiu o väzbe ak súd alebo sudca pre prípravné konanie rozhodoval podľa § 76 ods. 3 alebo 4 Trestného poriadku, môže obvinený podať sťažnosť len ihneď po vyhlásení uznesenia. Obhajca sťažovateľa si teda musel byť vedomý, že proti rozhodnutiu sudcu pre prípravné konanie o návrhu prokurátora na predĺženie lehoty väzby u sťažovateľa (ktorý tvoril hlavný predmet daného výsluchu, pozn.) v rámci postupu podľa § 76 ods. 3 Trestného poriadku bude môcť sťažovateľ podať sťažnosť len bezprostredne po vyhlásení uznesenia (čo aj urobil). Bolo preto povinnosťou obhajcu [v súlade s § 44 ods. 1 Trestného poriadku a § 18 ods. 2 zákona č. 586/2003 Z. z. o advokácii a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov] postupovať tak, aby sťažovateľovi ako obvinenému vytvoril priestor na plnú realizáciu jeho práv v trestnom konaní, vrátane možnosti, aby za súčasného rešpektovania požiadavky na urýchlené rozhodovanie vo väzobných veciach mohol svoju do zápisnice zahlásenú sťažnosť proti uzneseniu okresného súdu aj písomne odôvodniť. Substitučné splnomocnenie v podobe, v akej ho obhajca sťažovateľa substitučne splnomocnenému obhajcovi v posudzovanom prípade udelil, podľa názoru ústavného súdu nebolo v súlade s označenými kritériami a v konečnom dôsledku bolo spôsobilé viesť k oslabeniu (aj) tých práv sťažovateľa ako obvineného, vyslovenia porušenia ktorých sa domáha sťažnosťou podanou ústavnému súdu.

V nadväznosti na uvedené, v kontexte kľúčovej výhrady sťažovateľa, ktorý namieta skutočnosť, že krajský súd rozhodol o jeho sťažnosti bez toho, aby mal k dispozícii jej písomné odôvodnenie, ústavný súd tiež poukazuje na § 192 ods. 1 Trestného poriadku,

podľa ktorého pri rozhodovaní o sťažnosti preskúma nadriadený orgán správnosť výrokov napadnutého uznesenia, proti ktorým sťažovateľ podal sťažnosť [§ 192 ods. 1 písm. a)], ako aj konanie predchádzajúce týmto výrokom napadnutého uznesenia [§ 192 ods. 1 písm. b)]. V citovanom ustanovení Trestného poriadku je vyjadrený tzv. obmedzený revízny princíp spočívajúci v tom, že nadriadený orgán, pokiaľ sťažnosť nezamietne z dôvodov uvedených v § 193 ods. 1 písm. a) alebo b) Trestného poriadku, na základe sťažnosti preskúma jednak napadnuté výroky uznesenia, a to zo všetkých hľadísk, bez ohľadu na to, či tieto hľadiská sú alebo nie sú v sťažnosti uvedené, a jednak správnosť postupu konania, ktoré napadnutým výrokom predchádzalo, a to z hľadiska všetkých pochybení, ktoré mohli spôsobiť nesprávnosť napadnutých výrokov uznesenia (opäť bez ohľadu na to, či sú v sťažnosti, resp. v jej odôvodnení konkretizované, alebo nie). Krajský súd v posudzovanej veci sťažnosť sťažovateľa proti uzneseniu okresného zamietol podľa § 193 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku ako nedôvodnú. Z uvedenej skutočnosti vyplýva, že krajský súd po obligatórnom preskúmaní správnosti všetkých výrokov sťažnosťou sťažovateľa napadnutého uznesenia okresného súdu, ako aj správnosti postupu, ktorý jeho vydaniu predchádzal, dospel k záveru, že uznesenie okresného súdu je zákonné a vecne správne. Krajský súd bol pritom povinný preskúmať všetky skutočnosti, ktoré mohli mať vplyv na zákonnosť a vecnú správnosť sťažnosťou napadnutého uznesenia okresného súdu a jemu predchádzajúceho konania, bez ohľadu na to, či ich sťažovateľ namietal alebo nie. Absencia písomného odôvodnenia sťažnosti pri rozhodovaní krajského súdu o sťažnosti sťažovateľa preto sama osebe nemohla mať z hľadiska ústavnej konformity napadnutého uznesenia krajského súdu (a postupu, ktorý jeho vydaniu predchádzal) rozhodujúci význam. Z podania obhajcu sťažovateľa označeného ako „*sťažnosť na postup sudcu pre prípravné konanie*“, datovaného k 22. augustu 2017 a adresovaného krajskému súdu, ktoré obsahovalo (okrem iného) aj odôvodnenie sťažnosti sťažovateľa proti (v tom čase obhajcovi nedoručenému) uzneseniu okresného súdu zo 14. augusta 2017, navyše podľa názoru ústavného súdu nevyplývajú také podstatné skutočnosti, ktoré by sťažovateľ nenamietal prostredníctvom substitučne splnomocneného obhajcu už pri svojom výsluchu 14. augusta 2017 a ktoré by boli spôsobilé reálne spochybniť ústavnú akceptovateľnosť napadnutého uznesenia krajského súdu.

Na základe uvedeného ústavný súd konštatuje, že napadnuté uznesenie krajského súdu, ako ani postup, ktorý jeho vydaniu predchádzal, nevykazujú také ústavne relevantné nedostatky, ktoré by po prijatí tejto časti sťažnosti na ďalšie konanie mohli reálne viesť k vysloveniu porušenia sťažovateľom označených základných práv garantovaných prostredníctvom čl. 17 ods. 1, 2 a 5 ústavy. Ústavný súd preto pri predbežnom prerokovaní sťažnosť sťažovateľa aj v tejto časti odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti ako celku bolo už bez právneho významu zaoberať sa ďalšími návrhmi sťažovateľa.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 22. marca 2018